

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2005/14/ES**ze dne 11. května 2005,****kterou se mění směrnice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na první a třetí větu čl. 47 odst. 2, článku 55 a čl. 95 odst. 1 této Smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (pojištění motorových vozidel) je zvlášť důležité pro evropské občany, ať již jsou pojištěnci nebo poškozenými dopravní nehodou. Rovněž vyvolává velký zájem pojišťovatelů, jelikož představuje důležitý podíl na jejich činnostech v oblasti pojištění jiného než životního v rámci Společenství. Pojištění motorových vozidel má rovněž vliv na volný pohyb osob a vozidel. Hlavním cílem činnosti Společenství v oboru finančních služeb by tudíž mělo být posílení a konsolidace jednotného trhu pojištění motorových vozidel.

- (2) Velmi významný pokrok v tomto ohledu byl již docílen směrnicí Rady 72/166/EHS ze dne 24. dubna 1972 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontroly povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění ⁽⁴⁾, druhou směrnicí Rady 84/5/EHS ze dne 30. prosince 1983 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel ⁽⁵⁾, třetí směrnicí Rady 90/232/EHS ze dne 14. května 1990 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel ⁽⁶⁾ a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES ze dne 16. května 2000 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (čtvrtá směrnice o pojištění motorových vozidel) ⁽⁷⁾.

- (3) Existuje potřeba aktualizovat a zlepšit systém Společenství v oblasti pojištění motorových vozidel. Tato potřeba byla potvrzena poradami se sdruženími průmyslu, spotřebitelů a poškozených.

- (4) V zájmu vyloučení možného nesprávného výkladu ustanovení směrnice 72/166/EHS a pro usnadnění získání pojistného krytí pro vozidla s dočasnými poznávacími značkami by vymezení území, na kterém má vozidlo obvyklé stanoviště, mělo odkazovat na území státu, jehož poznávací značku vozidlo má, nehledě na to, zda je uvedená poznávací značka trvalá nebo dočasná.

- (5) V souladu se směrnicí 72/166/EHS se má za to, že vozidla s falešnými nebo nepovolenými poznávacími značkami mají obvyklé stanoviště na území členského státu, který vydal původní poznávací značky. Toto pravidlo často znamená, že národní kanceláře pojistitelů se musí vypořádat s hospodářskými důsledky nehod, které nemají žádnou

⁽¹⁾ Úř. věst. C 227 E, 24.9.2002, s. 387.

⁽²⁾ Úř. věst. C 95, 23.4.2003, s. 45.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 22. října 2003 (Úř. věst. C 82 E, 1.4.2004, s. 297), společný postoj Rady ze dne 26. dubna 2004 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Evropského parlamentu ze dne 12. ledna 2005 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 18. dubna 2005.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 103, 2.5.1972, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 84/5/EHS (Úř. věst. L 8, 11.1.1984, s. 17).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 8, 11.1.1984, s. 17. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 90/232/EHS (Úř. věst. L 129, 19.5.1990, s. 33).

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 129, 19.5.1990, s. 33.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 181, 20.7.2000, s. 65.

souvislost s členskými státy, ve kterém mají svá sídla. Aniž by se měnilo obecné kritérium poznávací značky pro určení území, na kterém má vozidlo obvyklé stanoviště, je žádoucí, aby byly zvlášť upraveny nehody způsobené vozidly bez poznávací značky nebo s poznávací značkou, která neodpovídá nebo přestala odpovídat vozidlu. V takovém případě, a výlučně za účelem likvidace škody, by území, na kterém má vozidlo obvyklé stanoviště, mělo být územím, na kterém k nehodě došlo.

- (6) S cílem usnadnit výklad a používání výrazu „namátkové kontroly“ ve směrnici 72/166/EHS by se příslušné ustanovení mělo objasnit. Zákaz soustavných kontrol pojištění motorových vozidel by měl platit na vozidla s obvyklým stanovištěm na území jiného členského státu, jakož i na vozidla s obvyklým stanovištěm na území třetí země, ale vstupující z území jiného členského státu. Lze povolit pouze nesoustavné kontroly, které nejsou diskriminační a provádějí se v rámci kontroly, která není zaměřena výlučně na ověřování pojištění.

- (7) Ustanovení čl. 4 písm. a) směrnice 72/166/EHS umožňuje členskému státu, aby se odchýlil od obecné povinnosti uzavírat povinné pojištění u vozidel v majetku některých fyzických nebo právnických osob, veřejnoprávních nebo soukromoprávních. V případě nehod způsobených těmito vozidly musí členský stát, který takto postupuje, určit orgán nebo subjekt, který odškodní poškozené v důsledku dopravních nehod způsobených v jiném členském státě. Aby se zajistilo, že dojde k řádnému odškodnění nejen poškozených v důsledku nehod způsobených těmito vozidly v zahraničí, ale i poškozených v důsledku nehod, které se staly ve stejném členském státě, ve kterém má vozidlo obvyklé stanoviště, bez ohledu na to, zda mají bydliště na jeho území či nikoli, je žádoucí výše uvedený článek změnit. Navíc by členské státy měly zajistit, aby byl Komisi předán ke zveřejnění seznam osob, které jsou osvobozeny od povinného pojištění, a úřadů nebo orgánů odpovědných za odškodnění poškozených v důsledku nehod způsobených těmito vozidly.

- (8) Ustanovení čl. 4 písm. b) směrnice 72/166/EHS umožňuje členskému státu, aby se odchýlil od obecné povinnosti uzavírat povinné pojištění u určitých typů vozidel nebo určitých vozidel, která mají zvláštní poznávací značku. V tom případě mají ostatní členské státy právo při vstupu na jejich území požadovat platnou zelenou kartu nebo pojistnou smlouvu hraničního pojištění, aby se zajistilo odškodnění poškozených v důsledku případné dopravní nehody, kterou tato vozidla mohou na jejich území způsobit. Jelikož však odstranění hraničních kontrol v rámci Společenství neumožňuje zajistit, aby vozidla, která přejíždějí

hranice, byla kryta pojištěním, nelze již poškozeným zaručit náhradu škody za dopravní nehody způsobené v zahraničí. Dále je žádoucí zajistit, aby došlo k řádnému odškodnění nejen poškozených v důsledku dopravních nehod způsobených těmito vozidly v zahraničí, ale také ve tom členském státě, ve kterém má vozidlo obvyklé stanoviště. Za tímto účelem by členské státy měly nakládat s poškozenými v důsledku dopravních nehod způsobených těmito vozidly stejným způsobem jako s poškozenými v důsledku dopravních nehod způsobených nepojištěnými vozidly. Ve skutečnosti, jak stanoví směrnice 84/5/EHS, náhrada škody poškozeným v důsledku dopravních nehod způsobených nepojištěnými vozidly by měla být vyplácena orgánem pro odškodnění členského státu, ve kterém k nehodě došlo. V případě platby poškozeným v důsledku dopravních nehod způsobených vozidly, jimž byla udělena výjimka, orgánu pro odškodnění by měl vzniknout nárok vůči orgánu členského státu, ve kterém má vozidlo obvyklé stanoviště. Po uplynutí pěti let ode dne vstupu této směrnice v platnost je žádoucí, aby Komise, pokud to uzná za vhodné po zvážení zkušeností s prováděním a uplatňováním této výjimky, předložila návrhy směřující k jejímu nahrazení nebo zrušení. Je žádoucí zrušit i odpovídající ustanovení směrnice 2000/26/ES.

- (9) Aby se v souladu s článkem 299 Smlouvy objasnila oblast působnosti směrnic týkajících se pojištění motorových vozidel, je žádoucí zrušit odkaz na mimoevropská území členských států v článku 6 a čl. 7 odst. 1 směrnice 72/166/EHS.

- (10) Povinnosti členských států zaručit pojistné krytí alespoň v určitých minimálních částkách jsou důležitým prvkem pro zajištění ochrany poškozených. Minimální částky stanovené ve směrnici 84/5/EHS by měly být nejen aktualizovány s přihlédnutím k inflaci, ale měly by být i reálně zvýšeny, aby se zlepšila ochrana poškozených. Minimální částka krytí v případě škody na zdraví se měla vypočítat tak, aby byli všichni poškození, kteří utrpěli velmi vážná zranění, plně a spravedlivě odškodněni, přičemž se zohlední řídký výskyt dopravních nehod s více poškozenými a malý počet nehod, kdy došlo k velmi vážným zraněním více osob při téže nehodě. Rozumnou a přiměřenou částkou je minimální částka krytí ve výši 1 000 000 EUR na každého poškozeného nebo částka 5 000 000 EUR na jeden nárok bez ohledu na počet poškozených. S cílem usnadnit zavedení těchto minimálních částek je žádoucí zavést pětileté přechodné období ode dne provedení této směrnice. Je žádoucí, aby členské státy zvýšily částky nejméně na polovinu úrovní do třiceti měsíců ode dne provedení.

- (11) Aby bylo zajištěno, že minimální částka krytí se nebude časem zmenšovat, je žádoucí zavést ustanovení o pravidelném přezkumu používajícím jako výchozí hodnoty Evropský index spotřebitelských cen (EISC) vydávaný Eurostatem, jak je stanoveno v nařízení Rady (ES) č. 2494/95 ze dne 23. října 1995 o harmonizovaných indexech spotřebitelských cen ⁽¹⁾. Je zapotřebí přijmout procesní pravidla, jimiž se uvedený přezkum bude řídit.
- (12) Směrnice 84/5/EHS, která umožňuje členským státům, v zájmu zamezení podvodům, omezit nebo vyloučit platby orgánem pro odškodnění v případě věcné škody nezjištěným vozidlem, může v některých případech bránit oprávněnému odškodnění poškozených. Možnost omezit nebo vyloučit náhradu škody na základě toho, že totožnost vozidla nebyla zjištěna, by se neměla vztahovat na případy, kdy orgán vyplatil odškodné za závažné osobní úrazy jakéhokoli poškozeného v důsledku stejné nehody, při které došlo k věcné škodě. Členské státy mohou stanovit spoluúčast do výše stanovené v uvedené směrnici, za kterou může odpovídat osoba, jíž vnikla věcná škoda. Podmínky pro to, aby se škody na zdraví pokládaly za závažné, by měla určit vnitrostátní právní nebo správní ustanovení členského státu, kde k nehodě došlo. Při přijímání těchto podmínek mohou členské státy vzít v úvahu, mimo jiné, zda úraz vyžadoval nemocniční ošetření.
- (13) V současné době alternativa obsažená ve směrnici 84/5/EHS umožňuje členským státům dovolit až do stanoveného stropu spoluúčast, za kterou odpovídá poškozený v případě, že věcnou škodu zavinilo nepojištěné vozidlo. Tato alternativa nespravedlivě snižuje ochranu poškozených a zavádí diskriminaci ve vztahu k poškozeným v důsledku jiných nehod. Proto by neměla být nadále dovolena.
- (14) Druhou směrnicí Rady 88/357/EHS ze dne 22. června 1988 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního, kterou se stanoví opatření k usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb ⁽²⁾ je žádoucí změnit, aby se umožnilo pobočkám pojišťoven stát se zástupci ve vztahu k pojišťování motorových vozidel, k čemuž již dochází ve vztahu k pojišťovacím službám jiným než pojištění motorových vozidel.
- (15) Zahnutí do pojistného krytí všech cestujících ve vozidle je velkým úspěchem dosavadních právních předpisů. Tento cíl by byl ohrožen, pokud by vnitrostátní právní předpisy nebo smluvní ujednání obsažená v pojistné smlouvě vylučovaly cestující z pojistného krytí z toho důvodu, že věděli nebo měli vědět, že řidič vozidla byl v době nehody pod vlivem alkoholu nebo jiné omamné látky. Cestující nemá obvykle možnost řádně posoudit úroveň opilosti řidiče. Cíle odradit osoby od řízení pod vlivem omamných látek nelze dosáhnout snížením pojistného krytí cestujících, kteří jsou poškozenými v důsledku dopravních nehod motorových vozidel. Pojistné krytí těchto cestujících povinným pojištěním motorového vozidla nepředjímá jakoukoli odpovědnost, kterou mohou mít podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, ani úroveň případného odškodnění u konkrétní nehody.
- (16) Škody na zdraví a věcné škody, jež utrpí chodci, cyklisté a jiní nemotorizovaní uživatelé pozemních komunikací, kteří jsou většinou nejslabšími účastníky nehody, by měly být pokryty povinným pojištěním vozidla zúčastněného na nehodě, pokud mají nárok na náhradu škody v souladu s vnitrostátním občanským právem. Toto ustanovení nepředjímá občanskoprávní odpovědnost nebo úroveň náhrady za škodu vzniklou v důsledku konkrétní nehody podle vnitrostátních právních předpisů.
- (17) Některé pojišťovny vkládají do svých pojistných smluv ustanovení o tom, že smlouva pozbývá platnosti, pokud vozidlo zůstává mimo členský stát, kde je registrováno, po dobu delší než stanovené období. Tato praxe je v rozporu se zásadou stanovenou směrnicí 90/232/EHS, podle níž by mělo povinné pojištění motorových vozidel pokrývat na základě jediného pojistného celé území Společenství. Je tudíž žádoucí stanovit, že pojištění by mělo zůstat v platnosti během celé doby trvání smlouvy, nehledě na to, zda vozidlo zůstává po určité období v jiném členském státě, aniž by tím byly dotčeny povinnosti registrace vozidel podle vnitrostátních předpisů členských států.
- (18) Měly by se učinit kroky, které by usnadnily získání pojistného krytí pro vozidla dovezená z jednoho členského státu do druhého, přestože vozidlo není v cílovém členském státě dosud registrováno. Je žádoucí umožnit dočasnou výjimku z obecného pravidla, kterým se určuje členský stát, ve kterém se nachází riziko. Po dobu třiceti dnů ode dne dodání, poskytnutí nebo odeslání vozidla kupujícímu by se cílový členský stát měl považovat za členský stát, ve kterém se nachází riziko.

(1) Úř. věst. L 257, 27.10.1995, s. 1. Nařízení ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

(2) Úř. věst. L 172, 4.7.1988, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2000/26/ES.

- (19) Osoba, jež si přeje uzavřít novou smlouvu o pojištění motorových vozidel s jiným pojišťovatelem, by měla být schopna odůvodnit své nehody a nároky podle předchozí smlouvy. Pojištěnec by měl mít právo kdykoli požádat o vystavení výkazu uvádějícího jím uplatněné nároky nebo skutečnost, že žádné nároky neuplatnil, ve vztahu k vozidlu nebo vozidlům pokrytým pojistnou smlouvou alespoň v průběhu předchozích pěti let smluvního vztahu. Pojišťovna nebo kterýkoli orgán případně ustanovený členskými státy za účelem poskytování povinného pojištění nebo vystavování uvedených výkazů by měl tento výkaz pojištěnci vystavit do patnácti dnů od podání žádosti.
- (20) Aby byla zajištěna řádná ochrana poškozených v důsledku dopravních nehod způsobených motorovými vozidly, neměly by členské státy dovolit pojišťovnám spoléhat na uplatňování spoluúčasti vůči poškozené straně.
- (21) Právo odvolat se na pojistnou smlouvu a uplatnit nárok přímo vůči pojišťovně je velmi důležité pro ochranu poškozeného v důsledku jakékoli dopravní nehody motorového vozidla. Směrnice 2000/26/ES již poskytuje poškozeným v důsledku dopravních nehod, které se staly v členském státě jiném, než je členský stát, ve kterém má poškozená strana své bydliště, a které byly způsobeny použitím pojištěných vozidel majících obvyklé stanoviště v některém členském státě, právo uplatnit nárok přímo vůči pojišťovně, jež poskytuje odpovědné osobě pojistné krytí občanskoprávní odpovědnosti. S cílem usnadnit účinnou a rychlou likvidaci škody a pokud možno zamezit nákladným soudním řízením, by toto právo mělo být rozšířeno na poškozené v důsledku jakékoli dopravní nehody motorových vozidel.
- (22) S cílem zdokonalit ochranu osob poškozených v důsledku dopravní nehody motorového vozidla by se měl postup „odůvodněné nabídky“ stanovený ve směrnici 2000/26/ES rozšířit na jakýkoli typ dopravní nehody motorového vozidla. Stejný postup by se měl obdobně použít v případech, kdy dopravní nehodu likviduje soustava národních kanceláří pojistitelů stanovených směrnicí 72/166/EHS.
- (23) Aby poškozená strana mohla snadněji žádat o odškodnění, informační střediska zřízená v souladu se směrnicí 2000/26/ES by neměla být omezena na poskytování informací o dopravních nehodách upravených touto směrnicí, ale měla by být schopna poskytovat stejné druhy informací o jakékoli dopravní nehodě motorového vozidla.
- (24) Podle čl. 11 odst. 2 ve spojení s čl. 9 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech ⁽¹⁾ mohou poškozené strany zahájit soudní řízení proti poskytovateli pojištění občanskoprávní odpovědnosti v členském státě, v němž mají bydliště.
- (25) Jelikož směrnice 2000/26/ES byla přijata před přijetím nařízení (ES) č. 44/2001, které pro řadu členských států nahradilo Bruselskou úmluvu ze dne 27. září 1968 ve stejné věci, odkaz na tuto úmluvu v uvedené směrnici by měl být náležitě upraven.
- (26) Směrnice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny směrnice 72/166/EHS

Směrnice 72/166/EHS se mění takto:

1. Ustanovení čl. 1 bodu 4 se mění takto:

a) první odrážka se nahrazuje tímto:

„— území státu, jehož poznávací značku vozidlo má, nehledě na to, zda uvedená poznávací značka je trvalá nebo dočasná nebo“;

b) doplňuje se nová odrážka, která zní:

„— pokud jsou vozidla bez poznávací značky nebo s poznávací značkou, která neodpovídá nebo přestala odpovídat vozidlu, a stala se účastníky nehody, území státu, v kterém k nehodě došlo, za účelem likvidace škody, jak stanoví první odrážka čl. 2 odst. 2 této směrnice nebo čl. 1 odst. 4 druhé směrnice Rady 84/5/EHS ze dne 30. prosince 1983 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel ^(*)“;

^(*) Úř. věst. L 8, 11.1.1984, s. 17.“

⁽¹⁾ Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2245/2004 (Úř. věst. L 381, 28.12.2004, s. 10).

2. V článku 2 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy upustí od vykonávání kontrol pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu vozidel, která mají obvyklé stanoviště na území jiného členského státu, jakož i vozidel, která mají obvyklé stanoviště na území třetí země, a vstupují na jejich území z území jiného členského státu. Mohou však provádět nesoustavné kontroly pojištění, pokud nejsou diskriminační a jsou prováděny v rámci kontroly, která není zaměřena výlučně na ověřování pojištění.“

3. Článek 4 se mění takto:

a) v písm. a) druhém pododstavci:

i) se první věta nahrazuje tímto:

„Členský stát, který takto postupuje, přijme potřebná opatření, aby zabezpečil, že bude vyplacena náhrada za jakoukoli věcnou škodu nebo škodu na zdraví způsobenou na jeho území a na území jiných členských států vozidly, která takovým osobám patří.“

ii) se poslední věta nahrazuje tímto:

„Předá Komisi seznam osob, které jsou osvobozeny od povinného pojištění, a orgánů nebo subjektů odpovědných za odškodnění. Komise tento seznam zveřejní.“

b) v písmenu b) se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„V tom případě členské státy zajistí, aby s vozidly uvedenými v prvním pododstavci tohoto písmene bylo zacházeno stejným způsobem jako s vozidly, pro které nebyla splněna pojistná povinnost podle čl. 3 odst. 1. Orgán pro odškodnění členského státu, v němž došlo k nehodě, tak bude mít nárok vůči záručnímu fondu podle čl. 1 odst. 4 směrnice 84/5/EHS v členském státě, kde má vozidlo své obvyklé stanoviště.“

Po uplynutí pěti let ode dne vstupu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/14/ES ze dne 11. května 2005, kterou se mění směrnice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (*), v platnost, poskytnou členské státy Komisi zprávu o provádění a praktickém uplatňování tohoto písmene. Jakmile Komise tyto zprávy přezkoumá a pokud tak uzná za vhodné, předá návrhy na nahrazení nebo zrušení této výjimky.

(*) Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 14.“

4. V článku 6 a čl. 7 odst. 1 se zrušují slova „nebo na mimoevropském území členského státu“.

Článek 2

Změny směrnice 84/5/EHS

Článek 1 směrnice 84/5/EHS se nahrazuje tímto:

„Článek 1

1. Pojištění uvedené v čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS musí povinně zahrnovat jak věcné škody, tak škody na zdraví.

2. Aniž jsou dotčeny případné vyšší záruky, které mohou členské státy stanovit, vyžaduje každý členský stát, aby pojištění bylo povinné alespoň v případě těchto částek:

a) u škody na zdraví, minimální částku krytí 1 000 000 EUR na každého poškozeného nebo 5 000 000 EUR na každý nárok, bez ohledu na počet poškozených;

b) při věcné škodě, 1 000 000 EUR na každý nárok, bez ohledu na počet poškozených.

V případě nutnosti mohou členské státy stanovit přechodné období v délce až pěti let ode dne provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/14/ES ze dne 11. května 2005, kterou se mění směrnice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (*), během něhož musí přizpůsobit své minimální částky krytí částkám uvedeným v tomto odstavci.

Členské státy, které stanoví přechodné období, o tom vyrozumějí Komisi a uvedou trvání tohoto období.

Do třiceti měsíců od provedení směrnice 2005/14/ES zvýší členské státy záruky alespoň na polovinu úrovní stanovených v tomto odstavci.

3. Každých pět let po vstupu směrnice 2005/14/ES v platnost nebo na konci přechodného období uvedeného v odstavci 2 se částky uvedené v daném odstavci přezkoumají v souladu s Evropským indexem spotřebitelských cen (EISC), jak je uvedeno v nařízení Rady (ES) č. 2494/95 ze dne 23. října 1995 o harmonizovaných indexech spotřebitelských cen (**).

Částky se automaticky upravují. Tyto částky se zvýší o procentuálně vyjádřenou změnu uvedenou v EISC pro příslušné období, tj. pět let bezprostředně předcházejících přezkumu, a zaokrouhlí se na násobek 10 000 EUR.

Komise sdělí upravené částky Evropskému parlamentu a Radě a zajistí jejich zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

4. Každý členský stát zřídí nebo pověří subjekt, jehož úkolem je poskytovat náhradu škody minimálně do výše povinného pojištění pro případ věcných škod nebo škod na zdraví způsobených nezjištěným vozidlem nebo vozidlem, u něhož nebyla splněna pojistná povinnost stanovená v odstavci 1.

Prvním pododstavcem není dotčeno právo členského státu považovat náhradu škody tímto subjektem za subsidiární nebo nesubsidiární a právo stanovit, jak se mají řešit nároky mezi tímto subjektem a osobou nebo osobami odpovědnými za nehodu a jinými pojišťovnami nebo orgány sociálního zabezpečení, jež mají povinnost odškodnit poškozeného v téže nehodě. Členské státy však nesmí tomuto subjektu dovolit vázat vyplacení náhrady škody na to, aby poškozený nějakou formou prokázal, že osoba, která je za škodu odpovědná, není schopna nebo odmítá zaplatit náhradu škody.

5. Poškozený může v každém případě uplatnit svůj nárok přímo vůči subjektu, který je na základě informace, jež mu na jeho žádost poškozený poskytne, povinen dát zdůvodněnou odpověď, pokud jde o výplatu případné náhrady škody.

Členské státy však mohou výplatu náhrady škody uvedeným subjektem vyloučit u osob, které do vozidla, jež věcnou škodu nebo škodu na zdraví způsobilo, dobrovolně nastoupily, jestliže tento subjekt může prokázat, že věděly, že vozidlo není pojištěné.

6. Členské státy mohou výplatu náhrady škody tímto subjektem omezit nebo vyloučit v případě věcné škody způsobené nezjištěným vozidlem.

Pokud však subjekt zaplatil náhradu za závažnou škodu na zdraví poškozeného v důsledku stejné nehody, při které byla způsobena věcná škoda nezjištěným vozidlem, členský stát nesmí vyloučit uhrazení náhrady věcné škody na základě toho, že totožnost vozidla nebyla zjištěna. Nicméně členské státy mohou stanovit spoluúčast poškozeného za věcnou škodu do výše 500 EUR.

Podmínky pro to, aby škody na zdraví byly pokládány za závažné, se určí v souladu s právními nebo správními předpisy členského státu, kde k nehodě dojde. V tomto ohledu mohou členské státy vzít mimo jiné v úvahu, zda úraz vyžadoval nemocniční ošetření.

7. Každý členský stát uplatňuje své právní a správní předpisy pro platbu náhrady subjektem, aniž tím je dotčena jiná praxe, která je pro poškozeného příznivější.

(*) Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 14.

(**) Úř. věst. L 257, 27.10.1995, s. 1. Nařízení ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).“

Článek 3

Změna směrnice 88/357/EHS

Druhá věta čl. 12a odst. 4 čtvrtého pododstavce směrnice 88/357/EHS se zrušuje.

Článek 4

Změny směrnice 90/232/EHS

Směrnice 90/232/EHS se mění takto:

1. V článku 1 se mezi první a druhý odstavec vkládá nový odstavec, který zní:

„Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že případné zákonné ustanovení nebo smluvní ujednání obsažené v pojistné smlouvě, které vylučuje cestující z pojistného krytí z toho důvodu, že věděli nebo měli vědět, že řidič vozidla byl v době nehody pod vlivem alkoholu nebo jiné omamné látky, se považuje za neplatné ve vztahu k nárokům takového cestujícího.“

2. Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 1a

Pojištění podle čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS kryje škodu na zdraví a věcnou škodu utrpěnou chodci, cyklisty a dalšími nemotorizovanými uživateli pozemních komunikací, kteří v důsledku nehody, jejímž účastníkem bylo motorové vozidlo, mají nárok na náhradu v souladu s vnitrostátními občanskoprávními předpisy. Tímto článkem není dotčena ani občanskoprávní odpovědnost, ani výše náhrady škody.“

3. V článku 2 se první odrážka nahrazuje tímto:

„— pokrývaly, na základě jediného pojistného a během celé doby trvání smlouvy, celé území Společenství, včetně případného období, během kterého zůstane vozidlo v jiných členských státech po dobu trvání smlouvy; a“;

4. Vkládají se nové články, které znějí:

nehody způsobené vozidlem krytým pojištěním podle ustanovení čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS.

„Článek 4a

1. Odchylně od druhé odrážky čl. 2 písm. d) směrnice 88/357/EHS (*), pokud je vozidlo odesláno z jednoho členského státu do jiného, se za členský stát, kde se nachází riziko, pokládá cílový členský stát, a to bezprostředně poté, co kupující převezme vozidlo, po dobu třiceti dnů, přestože vozidlo nebylo v cílovém členském státě řádně registrováno.

2. V případě, že se vozidlo během období uvedeného v odstavci 1 tohoto článku stalo účastníkem nehody, přičemž nebylo pojištěné, není subjekt podle čl. 1 odst. 4 směrnice 84/5/EHS v cílovém členském státě povinen poskytnout náhradu stanovenou v článku 1 uvedené směrnice.

Článek 4b

Členské státy zajistí právo pojištěnce kdykoli požádat o vystavení výkazu uvádějícího jím uplatněné nároky v rámci odpovědnosti za škody nebo skutečnost, že žádné takové nároky neuplatnil, ve vztahu k vozidlu nebo vozidlům krytým pojišťovací smlouvou, alespoň v průběhu předchozích pěti let smluvního vztahu. Pojišťovna nebo orgán případně ustanovený členským státem za účelem poskytování povinného pojištění nebo vystavování uvedených výkazů vystaví tento výkaz pojištěnci do patnácti dnů od podání žádosti.

Článek 4c

Pojišťovny nespolehají na spoluúčast poškozeného účastníka nehody, pokud jde o pojištění podle čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS.

Článek 4d

Členské státy zajistí, aby poškození účastníci nehod způsobených vozidlem krytým pojištěním podle ustanovení čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS měli přímý nárok vůči pojišťovně pojišťující osobu, která odpovídá za škodu, pro případ občanskoprávní odpovědnosti.

Článek 4e

Členské státy zavedou postup stanovený v čl. 4 odst. 6 směrnice 2000/26/ES (**) pro likvidaci škod vzniklých z případné

V případě nehod, jež lze likvidovat prostřednictvím soustavy národních kanceláří pojišťitelů podle čl. 2 odst. 2 směrnice 72/166/EHS, zavedou členské státy stejný postup jako v čl. 4 odst. 6 směrnice 2000/26/ES. Pro účely použití tohoto postupu se jakýmkoli odkazem na pojišťovny rozumí odkaz na národní kanceláře pojišťitelů vymezené v čl. 1 odst. 3 směrnice 72/166/EHS.

(*) Druhá směrnice Rady 88/357/EHS ze dne 22. června 1988 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního, kterou se stanoví opatření k usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb (Úř. věst. L 172, 4.7.1988, s. 1). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES (Úř. věst. L 181, 20.7.2000, s. 65).

(**) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES ze dne 16. května 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (čtvrtá směrnice o pojištění motorových vozidel) (Úř. věst. L 181, 20.7.2000, s. 65).“

5. V článku 5 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy zajistí, aniž jsou tím dotčeny jejich závazky podle směrnice 2000/26/ES, aby informační střediska zřízená nebo schválená v souladu s článkem 5 této směrnice poskytovala informace stanovené v tomto článku jakémukoli účastníkovi dopravní nehody způsobené vozidlem krytým pojištěním podle čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS.“

Článek 5

Změny směrnice 2000/26/ES

Směrnice 2000/26/ES se mění takto:

1. Vkládá se bod odůvodnění 16a, který zní:

„(16a) Podle čl. 11 odst. 2 ve spojení s čl. 9 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (*) mohou poškozené strany zahájit soudní řízení proti poskytovateli pojištění občanskoprávní odpovědnosti v členském státě, v němž mají bydliště.

(*) Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2245/2004 (Úř. věst. L 381, 28.12.2004, s. 10).“

2. V článku 4 se odstavec 8 nahrazuje tímto:

„8. Jmenování škodního zástupce samo o sobě nepředstavuje otevření pobočky ve smyslu čl. 1 písm. b) směrnice 92/49/EHS a škodní zástupce není považován za provozovnu ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 88/357/EHS ani

— za provozovnu ve smyslu Bruselské úmluvy ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (*) – ve vztahu k Dánsku,

— za provozovnu ve smyslu nařízení (ES) č. 44/2001 – ve vztahu k ostatním členským státům.

(*) Úř. věst. C 27, 26.1.1998, s. 1 (konsolidované znění).“

3. V čl. 5 odst. 1 písm. a) se zrušuje bod 2 ii).

4. Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 6a

Centrální orgán

Členské státy přijmou veškerá náležitá opatření, která včas umožní poškozeným, jejich pojistitelům nebo jejich právním zástupcům přístup k základním údajům nezbytným pro urovnání nároků.

Tyto základní údaje jsou v případě potřeby dostupné v elektronické formě v centrální evidenci v každém členském státě a účastníci případu k nim mají přístup na svou vlastní žádost.“

Článek 6

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 11 června 2007. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení.

Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy mohou v souladu se Smlouvou zachovat nebo uvést v účinnost předpisy, které jsou výhodnější pro poškozeného než předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí.

3. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 7

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské Unie*.

Článek 8

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

Ve Štrasburku dne 11. května 2005.

Za Evropský parlament

předseda

J. P. BORRELL FONTELLES

Za Radu

předseda

N. SCHMIT